

การพัฒนาและประยุกต์ผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้ง หมู่บ้านขุนห้วยแม่เปา ตำบลแม่เปา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย

ณัฐวัตร แก้วเพ็ชร

ปพิชญา ท้าวคำหล่อ

อัษฎา ทรัพย์ทอง

นักศึกษาระดับปริญญาตรี สำนักวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ธนภัทร กันทวงศ์

อาจารย์ประจำ สำนักวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ: 14 สิงหาคม 2563

วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ: 23 สิงหาคม 2563

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 16 ตุลาคม 2563

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประยุกต์ผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้ง และศึกษาความพึงพอใจของผู้สนใจผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้ง หมู่บ้านขุนห้วยแม่เปา ตำบลแม่เปา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ประชาชนผู้สนใจผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้ง ในจังหวัดเชียงราย จำนวน 200 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า

ผู้สนใจผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้งลายบุพผาไอยรา ส่วนใหญ่เป็นเพศมีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี รองลงมา มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น รองลงมาคือประถมศึกษา และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร รองลงมาคือ ค้าขาย และรับจ้างทั่วไป

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้งลายบุพผาไอยรา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ความน่าสนใจ รองลงมาคือ ความประณีตงดงาม พัฒนาด้านลวดลาย และสีแตกต่างจากเดิม การใช้สี ลวดลาย เหมาะสมกับความนิยมปัจจุบัน และความพึงพอใจต่อรูปแบบในภาพรวม

ความพึงพอใจต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้งลายบุพผาไอยรา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การผสมสีของแต่ละลายดูเข้ากันและสมดุล รองลงมาคือ ส่วนประกอบของลวดลายเข้ากันได้ ลวดลายผ้าปักมีความสมดุล ลวดลายผ้าปักมีจุดเด่นภายในตัว และลวดลายผ้าปักดึงดูด น่าสนใจ น่ามอง

คำสำคัญ: การพัฒนา ผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้ง ความพึงพอใจ

Development and Application of Hmong Embroidery Products Khun Huai Mae Pao Village, Mae Pao Sub-district, Phaya Mengrai District, Chiang Rai Province

Natthawat Keawpetch

Received: 14 August 2020

Papitchaya Taowkamlor

Revised: 23 August 2020

Ussada Subtong

Accepted: 16 October 2020

Undergraduate Students, School of Accounting, Chaing Rai Rajabhat University

Thanapat Kantawong

Lecturer, School of Accounting, Chaing Rai Rajabhat University

Abstract

This Study Aims to Develop and Apply Hmong Embroidery Products. And Study the Satisfaction of People Interested in Hmong Embroidery Products Khun Huai Mae Pao Village, Mae Pao Sub-District, Phaya Mengrai District, Chiang Rai Province the Samples Used in This Study Are People Interested in Hmong Embroidery Products in Chiang Rai The Questionnaire Was Used As A Tool for Data Collection.

The Study Found That

People interested in hmong embroidery products, buppha iyara pattern most of them were sex, aged between 31-40 years, followed by the age of 41 – 50 years of secondary education. Followed by elementary education and most of them work in agriculture, followed by trading and general employment

Satisfaction with the product development of hmong embroidery with buppha iyara pattern the overall picture is very level. When considering each item, it was found that the ones with the most average are of interest, followed by refinement. Develop the pattern and the color is different from the original, the use of the pattern color is suitable for the current popularity and satisfaction with the overall format.

Satisfaction with product design, hmong embroidery, buppha iyara pattern the overall picture is very level. When considering each item, it was found that the one with the most average is the color combinations of each melted look harmonious and balanced, followed by the matching elements of the pattern. The embroidery patterns are balanced. The embroidered pattern has its own distinctive feature. And embroidered patterns attract an interesting look.

Keywords: Development, Hmong Embroidery Products, Satisfaction

บทนำ

ผ้าปักม้งเป็นวัฒนธรรมของชนเผ่าม้ง ที่สืบทอดกันมารุ่นสู่รุ่น เป็นลักษณะผ้าที่ปักเป็นลวดลายต่างๆ มีความเป็นเอกลักษณ์ไม่เหมือนใคร มีความประณีตและงดงาม นำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ ได้มากมาย เนื่องจากผ้าปักม้งได้รับความนิยมและยังเป็นที่ต้องการของตลาดในปัจจุบันผู้บริโภคได้เล็งเห็นถึงคุณค่าและความประณีตสวยงาม จึงได้นำผ้าปักไปตกแต่งเป็นของใช้ได้อย่างหลากหลาย นอกเหนือจากการตกแต่งเสื้อผ้า เช่น กระเป๋าสะพาย กระเป๋าใส่สตางค์ เครื่องประดับ ของตกแต่งบ้าน เป็นต้น ปัจจุบันผ้าปักชาวเขาที่เป็นของเก่าดั้งเดิมนั้น เริ่มลดน้อยลงและคงจะหมดไปในที่สุด สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถทรงเล็งเห็นถึงความสำคัญและคุณค่าทางศิลปการปักผ้านี้ จึงทรงริเริ่มให้มีบรรจุไว้เป็นสาขาวิชาหนึ่งในโครงการศิลปาชีพฯ ทั้งนี้ นอกจากจะเป็นการอนุรักษ์ศิลปะแล้ว ยังเป็นการสร้างอาชีพเสริมสามารถเพิ่มรายได้ ให้ชาวเขาเผ่าม้ง ได้ผลิตชิ้นงานผ้าปักออกจำหน่าย จนกลายมาเป็นสินค้าหัตถกรรม (Handicraft) ที่ลือชื่อ กลายเป็นรายได้หลักให้กับครอบครัว และลวดลายความสวยงามที่เกิดขึ้นจากฝีมือการเย็บปักที่ละเอียด ประณีตสวยงามทำให้ผ้าปักชาวเขาเผ่าม้งได้รับความสนใจเป็นพิเศษ เพราะเป็นผ้าพื้นเมืองที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ไม่มีใครเหมือน และถ้าพบเห็นที่ใดก็จะทราบได้ทันทีว่าเป็นผ้าปักของ ชาวเขาเผ่าม้งนั่นเอง (อรุณวรรณ ตั้งจันทร์และคณะ, 2556)

การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลายปักม้ง เป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์ลวดลายปักชาวเขา ควรมีการส่งเสริมสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการปฏิบัติ โดยส่งเสริมโดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น คือลายปักชาวเขาเผ่าม้ง มาตกแต่งเป็นของใช้ของที่ระลึกอย่างหลากหลายเป็นการนำลายปักบนเสื้อผ้าที่เก่าไม่สวมใส่แล้วแต่ลวดลายปักยังคงความงดงาม เพิ่มมูลค่าโดยใช้ทักษะปฏิบัติชิ้นงาน สามารถสร้างอาชีพสร้างรายได้จากลายปักม้งตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำรงชีวิตและเป็นอาชีพที่สร้างงานสร้างรายได้ต่อไปอย่างยั่งยืน (ชนันท์วิไล รัชเชื้อ, 2554)

ด้วยเหตุนี้ผู้ทวิวิจัยสนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาและประยุกต์ผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้ง หมู่บ้านขุนห้วยแม่เปา ตำบลแม่เปา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย ทั้งนี้ยังเป็นการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและอนุรักษ์ศิลปะของการปักผ้าชนเผ่าม้ง ซึ่งผู้ศึกษาได้นำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ผ้าปัก และเป็นแนวทางประกอบอาชีพการปักผ้าของชนเผ่าม้ง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปักผ้า

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาและประยุกต์ผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้ง หมู่บ้านขุนห้วยแม่เปา ตำบลแม่เปา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้สนใจผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้ง หมู่บ้านขุนห้วยแม่เปา ตำบลแม่เปาอำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็นการพัฒนาและปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค โดยรูปแบบในการพัฒนาอาจเป็นด้านบรรจุภัณฑ์ หรือตัวผลิตภัณฑ์ งานพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นเครื่องมือที่มีความจำเป็น อาศัยทั้งระบบและกลยุทธ์ก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ในเชิงพาณิชย์ (วิชัย , 2550) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ (New Product Development) หมายถึง กระบวนการค้นคว้า การคิด ออกแบบ การแก้ไข และปรับปรุง เพื่อให้ได้มาซึ่ง ผลิตภัณฑ์ที่ดีและอาจเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความใหม่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น นวัตกรรมอย่างแท้จริง (Really Innovation) การเลียนแบบ (Emulation) การปรับปรุง (Adaption) และการเข้าสู่ตลาดใหม่ (New Market) ผลิตภัณฑ์ใหม่คือ สินค้าหรือบริการหรือความคิดที่ได้ปรับปรุงจากผลิตภัณฑ์เดิมให้มีคุณสมบัติที่ดีขึ้น (Armstrong & Kotler, 2007)

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติทางด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ทั้งนี้ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไป (สุภัทรา มิ่งปรีชา, 2550)

ความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง ภาวะทางอารมณ์และความรู้สึกร่วมของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือประสบการณ์ใดประสบการณ์หนึ่ง ที่เกิดจกพลังภายในของแต่ละบุคคลกลายเป็นแรงจูงใจเป็นความสัมพันธ์ ระหว่างเป้าหมายที่คาดหวังเพื่อสนองความต้องการด้านจิตใจ การนำไปสู่การค้นหาลักษณะที่ต้องการ มาตอบสนอง เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการแล้วจะเกิดความรู้สึกมีความสุข กระตือรือร้น มุ่งมั่นเกิดขวัญกำลังใจ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการกระทำกิจกรรมที่นำไปสู่เป้าหมายนั้นสำเร็จตามที่กำหนดไว้ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2551; สุชา จันทรธม, 2541; วิชชุดา หุ่นวิไล, 2545; ประสาท อิศรปรีชา, 2547; Morse, 1958; Good, 1973; Wolman, 1973; Davis, 1981)

ความพึงพอใจ หมายถึง สิ่งที่เกิดจากแรงจูงใจซึ่งเป็นพฤติกรรมภายในที่ผลักดันให้เกิดความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ยินดีไม่ยินดี เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการและความคาดหวังที่เกิดจากการประมาณค่า อันเป็นการเรียนรู้ประสบการณ์จากการกระทำ กิจกรรมเพื่อให้เกิดการตอบสนองความต้องการตามเป้าหมายของแต่ละบุคคล (พัฒนา พรหมณี, 2563)

ศุภาพร แซ่ลีและคณะ (2562) พบว่า การออกแบบของผ้าปักลายผสมผสานชาติพันธุ์ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ประโยชน์การใช้สอย รองลงมา ได้แก่ แบบอย่างและวัฒนธรรม คุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ

วิธีการศึกษา

การศึกษาการพัฒนาและประยุกต์ผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้ง หมู่บ้านขุนห้วยแม่เปา ตำบลแม่เปา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างครั้งนี้คือ ประชาชนผู้สนใจผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้ง ในจังหวัดเชียงราย จำนวน 400 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างครั้งนี้คือ ประชาชนผู้สนใจผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้ง ในจังหวัดเชียงราย จำนวน 200 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามทฤษฎี ทาโร่ ยามาเน่

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาการพัฒนาและประยุกต์ผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้ง หมู่บ้านขุนห้วยแม่เปา ตำบลแม่เปา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย ค้างนี้ ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ดังนี้

2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การประเมินการออกแบบของผ้าปักลวดลายประยุกต์ผสมผสานชนเผ่าม้ง และการประเมินการพัฒนาของผ้าปักลวดลายประยุกต์ผสมผสานชนเผ่าม้ง

2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการรวบรวมค้นคว้าข้อมูลจากเว็บไซต์ วารสาร หนังสือ เอกสารที่เผยแพร่จากแหล่งข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปวิเคราะห์ศึกษาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาการพัฒนาและประยุกต์ผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้ง หมู่บ้านขุนห้วยแม่เปา ตำบลแม่เปา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย ใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งออกแบบขึ้นมาเพื่อรองรับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ประกอบไปด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามทั่วไป

ส่วนที่ 2 การประเมินการออกแบบของผ้าปักลวดลายประยุกต์ผสมผสานชนเผ่าม้ง

1. ความน่าสนใจ
2. ความประณีตงดงาม
3. การใช้สี ลวดลาย เหมาะสมกับความนิยมปัจจุบัน
4. การพัฒนาด้านลวดลาย และสีแตกต่างจากเดิม
5. ความเหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้
6. คุณภาพของชิ้นงาน

7. ความคิดสร้างสรรค์
8. ส่วนประกอบของลวดลายเข้ากันได้
9. ความพึงพอใจต่อรูปแบบในภาพรวม

ส่วนที่ 3 การประเมินการพัฒนาของผ้าปักลวดลายประยุกต์ผสมผสานชนเผ่าม้ง ท่านคิดเห็นอย่างไรต่อลวดลายผ้าปักที่ออกแบบขึ้นมา

1. ด้านเอกภาพและความกลมกลืน ลวดลายผ้าปักที่ออกแบบมาีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหรือมีทิศทางเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นส่วนประกอบใดๆก็ตาม และลวดลายผ้าปักที่ออกแบบมาน่ามอง ละมุนละไม และสบายตา มีความความประณีต กลมกลืนกัน

2. ความสมดุล ลวดลายผ้าปักที่ออกแบบมาีความสมดุลภายในภาพ จะต้องไม่เอนเอียงไปทางใดทางหนึ่งมากจนรู้สึกได้และจะต้องแบ่งสัดส่วนของภาพให้เท่าเทียมกัน การผสมสีของแต่ละลายดูเข้ากันและสมดุล

3. การเน้นให้เกิดจุดเด่น ลวดลายผ้าปักที่ออกแบบมาีจุดเด่นที่ช่วยสร้างความน่าสนใจให้กับภาพ ทำให้ลวดลายผ้าปักดึงดูด Һ้าสนใจ น่ามอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการตอบแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาและประยุกต์ผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้ง โดยใช้สถิติรูปแบบการบรรยายเชิงพรรณนา (Descriptive) ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยใช้เทคนิคการวิเคราะห์สถิติเชิงเนื้อหา (Content Analysis) การแจกแจงความถี่ เป็นการแสดงค่าความถี่ของข้อมูลที่เก็บมาได้ โดยแสดงเป็นจำนวนและร้อยละ (%)

ส่วนที่ 2 การประเมินการออกแบบของผ้าปักลายบุพผาไอยรา ท่านคิดเห็นอย่างไรต่อลวดลายผ้าปักที่ออกแบบขึ้นมา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ส่วนที่ 3 การประเมินการออกแบบของผ้าปักลายบุพผาไอยรา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. การพัฒนาลายผ้าปักของชนเผ่าม้ง

การพัฒนาและประยุกต์ผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้ง หมู่บ้านขุนห้วยแม่เปา ตำบลแม่เปา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย คณะผู้ศึกษามีขั้นตอนพัฒนาดังนี้

5.1 ศึกษาลวดลายของผ้าปักชนเผ่าม้ง

5.2 ได้มีการลงพื้นที่หมู่บ้านขุนห้วยแม่เปา ตำบลแม่เปา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย เพื่อสำรวจลวดลายของกระเป๋ผ้าปักชนเผ่าม้ง

5.3 ได้มีการรวบรวมลวดลายของผ้าปักชนเผ่าม้งจากผู้ปักผ้าชนเผ่าม้ง ในหมู่บ้านขุนห้วยแม่เปา ตำบลแม่เปา อำเภอกงหรา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้ศึกษาจึงได้นำลวดลายกันหอยของชนเผ่าม้ง มาพัฒนาให้เป็นรูปแบบใหม่

5.4 ออกแบบลวดลายจากโปรแกรม Microsoft Excel

5.5 ผู้ศึกษาได้ทำการปักผ้าจากลวดลายที่ออกแบบ โดยเริ่มจากจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ลงมือปักผ้าตามลวดลายที่ได้ออกแบบไว้ และได้ลายผ้าที่ปักได้เสร็จสมบูรณ์

ผลการศึกษา

จากการศึกษาการพัฒนาและประยุกต์ผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้ง หมู่บ้านขุนห้วยแม่เปา ตำบลแม่เปา อำเภอกงหรา จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล ได้ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 64 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมา มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.50 และอายุระหว่าง 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.50 ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 38.50 รองลงมาคือ ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 32.00 และมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 23.00 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 67.50 รองลงมาคือ ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 13.00 และรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 12.50

2. ความพึงพอใจต่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้งลายบุพผาไอยรา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ความน่าสนใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$) รองลงมาคือ ความประณีตงดงาม ($\bar{X}=4.47$) พัฒนาด้านลวดลายและสีแตกต่างจากเดิม ($\bar{X}=4.35$) การใช้สี ลวดลาย เหมาะสมกับความนิยมปัจจุบัน ($\bar{X}=3.31$) ความพึงพอใจต่อรูปแบบในภาพรวม ($\bar{X}=4.30$) คุณภาพของชิ้นงาน ($\bar{X}=4.26$) ความเหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ ($\bar{X}=4.24$) ความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}=4.24$) และ ส่วนประกอบของลวดลายเข้ากันได้ ($\bar{X}=4.18$)

3. ความพึงพอใจต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้งลายบุพผาไอยรา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การผสมสีของแต่ละลายดูเข้ากัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$) รองลงมาคือ การผสมสีของแต่ละลายดูเข้ากันและสมดุล ($\bar{X}=4.52$) ส่วนประกอบของลวดลายเข้ากันได้ ($\bar{X}=4.47$) ลวดลายผ้าปักมีความสมดุล ($\bar{X}=4.46$) ลวดลายผ้าปักมีจุดเด่นภายในตัว ($\bar{X}=4.38$) ลวดลายผ้าปักดึงดูด น่าสนใจ น่ามอง ($\bar{X}=4.38$) ลวดลายผ้าปักมีความชัดเจนภายในตัว ($\bar{X}=4.35$) และการปักผ้ามีความประณีต กลมกลืนกัน ($\bar{X}=4.32$)

4. ต้นทุนของผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้งลายบุพผาไอยรา จากการวิเคราะห์พบว่า มีต้นทุนรวมของผ้าปักลายบุพผาไอยรา เฉลี่ย/ผืนละ 550 บาท วัตถุดิบทางตรงเฉลี่ยเท่ากับ 200 บาท/ผืน ค่าแรงงานทางตรงเฉลี่ยเท่ากับ 300 บาท/ผืน ค่าใช้ในการผลิตเฉลี่ยเท่ากับ 50 บาท/ผืน

5. ผลการพัฒนาของผ้าปักลายชนเผ่าม้ง

จากการพัฒนาลวดลายกันหอยลวดลายดั้งเดิมของชนเผ่าม้ง ได้นำมาพัฒนาให้มีลวดลายของดอกไม้ มีลวดลายเลขาคณิต ผสมผสานอยู่ในผ้าปัก เพื่อให้มีความแปลกใหม่และมีจุดเด่นมากขึ้นจากรูปแบบลวดลายเดิม และการทำให้ลวดลายของผ้าปักเห็นได้ชัดเจนขึ้น จึงมีการปักด้วยไหมปักสีสดใสขึ้น การพัฒนาของลวดลายดั้งเดิมของชนเผ่าม้ง จากหมู่บ้านขุนห้วยแม่เปา ตำบลแม่เปา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนาและประยุกต์ผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้ง หมู่บ้านขุนห้วยแม่เปา ตำบลแม่เปา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้งลายบุพผาไอยรา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ความน่าสนใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความประณีตงดงาม และพัฒนาด้านลวดลายและสีแตกต่างจากเดิม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีของสุภัทรา มิ่งปรีชา (2550) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติทางด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ ทั้งนี้ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไป

2. ความพึงพอใจต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้งลายบุพผาไอยรา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การผสมสีของแต่ละลายดูเข้ากันอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ส่วนประกอบของลวดลายเข้ากันได้ และลวดลายผ้าปักมีความสมดุล ซึ่งสอดคล้องกับศุภาพร แซ่ลีและคณะ (2562) พบว่าการออกแบบของผ้าปักลายผสมผสานชาติพันธุ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ประโยชน์การใช้สอย รองลงมา ได้แก่ แบบอย่างและวัฒนธรรม คุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาการพัฒนาและประยุกต์ผลิตภัณฑ์ผ้าปักชนเผ่าม้ง หมู่บ้านขุนห้วยแม่เปา ตำบลแม่เปา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย คณะผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้

ผู้ผลิตส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ขาดผู้สืบทอด และขาดการพัฒนาสายใหม่ๆ ดังนั้น ผู้นำชุมชนควรสนับสนุนให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดสายผ้าปัก เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและเป็นต้นแบบในการพัฒนาต่อไป รวมถึงการช่วยกันดำรงรักษาไว้ในการปักผ้าของชนเผ่าม้ง

2. ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป

ศึกษาการส่งเสริมให้เยาวชนและคนในชุมชนอนุรักษ์การปักผ้าของชนเผ่าม้ง รวมถึงการหาแนวทางในการออกแบบพัฒนาตลาดสายของผ้าปักให้น่าสนใจมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ชนันท์วิไล ธงเชื้อ. (2563 มิถุนายน 7). สายปักม้ง เส้นสายลายปักม้ง. แหล่งที่มา:

<http://chanant5gmailcom.blogspot.com/2011/05/blog-post.html>

วิชัย ธิโวณา. (2550) ปัจจัยที่มีส่งผลต่อความพึงพอใจในการให้บริการ ของสำนักทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลนครเชียงใหม่ . มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช/นนทบุรี.

วิชชุดา หุ่นวิไล. (2545). เอกสารการสอนวิชามนุษยสัมพันธ์ในการบริหารงานอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

ประสาธ อิศรปริดา. (2541). ความพึงพอใจ. กรุงเทพฯ: กราฟิการ์ต

พัฒนา พรหมณี, ยุพิน พิทยาวัฒนชัยและจีระศักดิ์ ทัพพา.(2560). แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในงาน. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.)

สุชา จันทรเฒ. (2541). จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุภัทรา มิ่งปรีชา. (2550). ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการแผนกผู้ป่วยนอกต่อคุณภาพบริการของโรงพยาบาลแพร่. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองชนบท คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุตรดิตถ์.

ศุภาพร แซ่ลีและคณะ. (2562). การพัฒนาและออกแบบผ้าปักลายผสมผสานชาติพันธุ์อาข่า ม้งและเมี่ยน ในอำเภอเมือง และอำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

อรุณวรรณ ตั้งจันทร. (2556). การพัฒนาผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอจากผ้าปักชาวเขาเผ่าม้ง จังหวัดเพชรบูรณ์. วารสารวิชาการ ศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

Armstrong Gary and Philip Kotler. (2007). **Marketing: An Introduction**. 8th Ed. New Jersey: Prentice-Hall.

- Good, C. V. (1973). **Dictionary of Education**. New York: McGraw-Hill Book.
- Morse, M. C. (1958). **Satisfaction in the White Job**. Michigan: University of Michigan Press.
- Wolman, T. E. (1973). **Education and Organizational Leadership in Elementary Schools**. New Jersey: Prentice-Hall